

Δελτίο Τύπου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2015

Εξοικονόμηση σχεδόν 400 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση και μεγάλα οφέλη για την οικονομία σε όρους εξαγωγών, ανταγωνιστικότητας, διαφάνειας αλλά και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας μπορεί να επιφέρει η περαιτέρω αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην Ελλάδα.

Αυτό ήταν το κύριο συμπέρασμα της εκδήλωσης που διοργάνωσε σήμερα το **Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)** όπου και παρουσιάστηκε η μελέτη του Ιδρύματος με τίτλο:

».

Κεντρικός ομιλητής στην εκδήλωση ήταν ο **Αναπληρωτής Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κ. Γιώργος Κατρούγκαλος**.

Στην παρέμβασή του ο πρόεδρος του **IOBE** κ. Τάκης Αθανασόπουλος σημείωσε ότι η χώρα μας βρίσκεται, για μία ακόμη φορά, σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. «Ενώ διόρθωσε τα τελευταία χρόνια, με μεγάλο ομολογουμένως κοινωνικό κόστος, τις δημοσιονομικές αστοχίες του παρελθόντος, δεν κατάφερε να εκκινήσει ένα νέο αναπτυξιακό κύκλο που θα δημιουργήσει μια περισσότερο βιώσιμη μεγέθυνση», ανέφερε ο κ. Αθανασόπουλος.

«Στο πλαίσιο αυτό», συνέχισε ο πρόεδρος του **IOBE**, «η αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις επιχειρήσεις, στη δημόσια διοίκηση, στη δικαιοσύνη, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στην εκπαίδευση, κ.ά. αποτελεί ένα μη επαρκώς αξιοποιημένο “αναπτυξιακό κοίτασμα”, καθώς η ελληνική οικονομία δεν έχει αποκομίσει τα δυνητικά οφέλη παραγωγικότητας που προκύπτουν από την ευρύτερη υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών που αποτελούν τη μεγαλύτερη εφεύρεση του περασμένου αιώνα». «Ειδικά στο σημερινό περιβάλλον, όπου η ανάγκη ποιοτικού εκσυγχρονισμού της ελληνικής οικονομίας και μετάβασής της σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο είναι επιτακτική, η συνεισφορά των ΤΠΕ μπορεί να είναι καθοριστική», τόνισε ο κ. Αθανασόπουλος.

«Αυτό που κάποιος το χαρακτηρίζουν ως αντινομία, δηλαδή ως κοινωνία να επιδιώκουμε να έχουμε αυτά που έχουν οι ευρωπαίοι συμπολίτες μας τη στιγμή που υστερούμε στους περισσότερους τομείς, μπορεί να επιτευχθεί με την επιτυχή εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών που θα μας βοηθήσουν να εκμεταλλευτούμε πλήρως τις δυνατότητές μας», κατέληξε ο πρόεδρος του **IOBE**.

Σύμφωνα με τη μελέτη του **IOBE** που παρουσιάστηκε στην εκδήλωση από τον Επίκουρο καθηγητή του ΕΜΠ και Επιστημονικό Υπεύθυνο της μελέτης κ. Άγγελο Τσακανίκα, η χώρα μας δεν έχει συλλάβει το πλήρες εύρος των ωφελειών από την ταχύτερη υιοθέτηση ΤΠΕ, καθώς ακόμα υστερεί σε σχέση με την Ευρώπη τους 84 δείκτες ΤΠΕ (77%) με βάση την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Ατζέντα (Digital Agenda Scoreboard, 2014). Η Ελλάδα έχει χαμηλές επιδόσεις στην ευζωνική διείσδυση, τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου, τη χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών και ηλεκτρονικών προμηθειών, ελλείψεις που καθίστανται ακόμα πιο κρίσιμες στο σημερινό δυσμενές οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα. Όπως προκύπτει από την μελέτη η εγχώρια οικονομία θα μπορούσε να εξοικονομήσει το ποσό των 380 εκατ. ευρώ ετησίως από την υιοθέτηση στην ελληνική δημόσια διοίκηση λύσεων ψηφιακής υπογραφής. Επιπλέον μια αύξηση κατά 100% στη διάδοση των ανοιχτών δεδομένων στην Ελλάδα θα οδηγούσε σε σημαντική βελτίωση της κατάταξης της χώρας κατά 25 θέσεις σε όρους ανταγωνιστικότητας (από την 56η στην 31^η θέση) και κατά 33 θέσεις σε όρους διαφάνειας (από την 80η στη 47η) καθώς και στη δημιουργία 6.332 νέων επιχειρήσεων. Επίσης, για κάθε 1000 άτομα που βελτιώνουν το επίπεδο e-skills που διαθέτουν μπορεί να επιτευχθεί ενίσχυση των εγχώριων εξαγωγών κατά 13,9 εκ ευρώ καθώς και η δημιουργία 72 νέων επιχειρήσεων. Τέλος, η υιοθέτηση ΤΠΕ από τις ελληνικές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αυξάνει την πιθανότητα καινοτομίας κατά περίπου 4-9 ποσοστιαίες μονάδες και διευκολύνει σημαντικά τη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων καθώς αυξάνει τη πιθανότητα εξαγωγών κατά περίπου 1,5-4 ποσοστιαίες μονάδες

Η κα. Μυλαΐδη Στούμπου, Διευθύντρια Τεχνολογίας της **Microsoft Hellas**, κατά τη διάρκεια της ομιλίας της αναφέρθηκε στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα οι περισσότεροι οργανισμοί δημόσιας διοίκησης, αλλά και τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν από την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας, αξιοποιώντας όλες τις τεχνολογικές τάσεις. Συγκριμένα, μέσα από χαρακτηριστικά παραδείγματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών, η κα. Στούμπου παρουσίασε τρόπους εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, κάνοντας σαφή αναφορά στην υλοποίηση ψηφιακών υπογραφών, στο υπολογιστικό νέφος και την αποτελεσματική διαχείριση των ανοιχτών δεδομένων. Μίλησε επίσης για την ανάγκη να προωθηθεί ένα νέο μοντέλο ψηφιακής ανάπτυξης της οικονομίας που θα βασίζεται στην καινοτόμο κι εξωστρεφή επιχειρηματικότητα, ενώ, στο τέλος, υπογράμμισε την ανάγκη ανάπτυξης των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών, καθώς σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέχρι το 2020 πρόκειται να δημιουργηθούν σχεδόν 1εκ. θέσεις εργασίας που θα απαιτούν ψηφιακές δεξιότητες που αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν.

Μετά την παρουσίαση της μελέτης ακολούθησε συζήτηση στην οποία μετείχαν ο κ. **Φαίδων Κακλαμάνης** - Προϊστάμενος Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, η κα **Ευαγγελία Μήτρου** - Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Επικοινωνιακών Συστημάτων Πανεπιστήμιο Αιγαίου, η κα **Γιώτα Παπαρίδου** - Α΄ Εκτελεστική Αντιπρόεδρος, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδος, η κα **Αντιγόνη Παπανικολάου** - Διευθύντρια Νομικών και Εταιριών Υποθέσεων της

Microsoft Ελλάς και ο κ. Παναγιώτης Αργυράκης - Σύμβουλος, Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων

Τη συζήτηση συντόνισε ο δημοσιογράφος της εφημερίδας «Η Καθημερινή», κ. Κωνσταντίνος Ζούλας.

Το πλήρες κείμενο της μελέτης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του IOBE (www.iobe.gr).

Συνοπτική Επισκόπηση της Μελέτης

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
FOUNDATION FOR ECONOMIC & INDUSTRIAL RESEARCH

Τσάμη Καρατάσου 11, 117 42 Αθήνα, Τηλ.: 210 92 11 200-10, Fax: 210 92 33 977

11 Tsami Karatassou Str., 117 42 Athens, Greece, Tel.: +30-210-92 11 200-10, Fax: +30-210-92 33 977

Υιοθέτηση των ΤΠΕ και ψηφιακή ανάπτυξη στην Ελλάδα

Άγγελος Τσακανίκας
Svetoslan Danchev
Γιάννης Γιωτόπουλος
Έφη Κόρρα
Γρηγόρης Παύλου

Δεκέμβριος 2014

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινωφελής, ερευνητικός οργανισμός. Ιδρύθηκε το 1975 με δύο σκοπούς: αφενός να προωθεί την επιστημονική έρευνα για τα τρέχοντα και αναδυόμενα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, αφετέρου να παρέχει αντικειμενική πληροφόρηση και να διατυπώνει προτάσεις, οι οποίες είναι χρήσιμες στη διαμόρφωση πολιτικής. Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφτείτε το διαδικτυακό τόπο www.iobe.gr

Οι απόψεις που εκφράζονται εδώ δεν αντανakλούν απαραίτητα τις απόψεις άλλων ατόμων και οργανισμών που υποστηρίζουν, χρηματοδοτούν ή συνεργάζονται με το Ίδρυμα.

Χορηγός:

Συνοπτική επισκόπηση

Στη σημερινή εποχή, η ταχεία **εξέλιξη της ψηφιακής τεχνολογίας** και ειδικά των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών δημιουργεί πολλές **προκλήσεις για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη**, και κατά συνέπεια είναι **καθοριστικής σημασίας πρωτοβουλία για τη στρατηγική “Ευρώπη 2020”**. Όλο και περισσότερες κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο σχεδιάζουν και εφαρμόζουν την υιοθέτηση των ΤΠΕ μέσω συγκεκριμένων στρατηγικών ψηφιακής ανάπτυξης με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση, την τόνωση της νέας επιχειρηματικότητας με ισχυρότερη καινοτομία και εξαγωγική δραστηριότητα και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Οι νέες τεχνολογίες, και ειδικά οι ΤΠΕ διαμορφώνουν ένα νέο επιχειρηματικό περιβάλλον που αντιπροσωπεύει τη λεγόμενη μετάβαση σε μια ψηφιακή οικονομία στο πλαίσιο της οποίας δημιουργούνται νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, και συνεισφέρουν σε διάφορες διαστάσεις της αναπτυξιακής διαδικασίας μιας οικονομίας.

Όμως η Ελλάδα δεν έχει συλλάβει το πλήρες εύρος των ωφελειών από την ταχύτερη υιοθέτηση ΤΠΕ, καθώς ακόμα υστερεί σε σχέση με την Ευρώπη σε 65 από τους 84 δείκτες ΤΠΕ (77%) με βάση την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Ατζέντα (**Digital Agenda Scoreboard, 2014**). Η Ελλάδα έχει χαμηλές επιδόσεις στην ευρυζωνική διείσδυση, τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου, τη χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών και ηλεκτρονικών προμηθειών, ελλείψεις που καθίστανται ακόμα πιο κρίσιμες στο σημερινό δυσμενές οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα. Σήμερα οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αντιμετωπίζουν μια μεγάλη πρόκληση να υποστηρίξουν τη διαδικασία ανάκαμψης μέσα σε ένα δύσκολο δημοσιονομικό περιβάλλον. Μερικά από τα εργαλεία που μπορούν να οδηγήσουν προς αυτή την κατεύθυνση, αξιολογήθηκαν στην παρούσα μελέτη.

Στο πλαίσιο αυτό επιλέχθηκαν τέσσερις μεγάλες παρεμβάσεις που πιστεύεται ότι μπορούν να δημιουργήσουν μεγάλα οφέλη για την οικονομία, σε όρους εξαγωγών, ανταγωνιστικότητας και διαφάνειας, αλλά και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και καινοτομίας. Οι τέσσερις αυτές περιοχές δράσεις είναι οι εξής:

- ψηφιακές υπογραφές στη δημόσια διοίκηση,
- ανάπτυξη ανοιχτών δεδομένων,
- βελτίωση των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων του πληθυσμού
- τόνωση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και των καινοτόμων ΜΜΕ

Η επιλογή αυτών των 4 βασικών πεδίων εφαρμογής καθορίστηκε εν πολλοίς από το στρατηγικό πλαίσιο ψηφιακής ανάπτυξης το οποίο αφορά στην περίοδο 2014-2020 σε ευρωπαϊκό, αλλά και σε εθνικό επίπεδο δημόσιας πολιτικής. Για να εξηγήσουμε την οικονομική σημασία και τα πιθανά οφέλη που θα μπορούσαν να προέλθουν από την εφαρμογή των ψηφιακών έργων που προτάθηκαν, προχωρήσαμε σε 4 διαφορετικές οικονομετρικές αναλύσεις. Αυτές οι αναλύσεις παρείχαν ποσοτικά

αποτελέσματα για κάποια από τα οφέλη που μπορούν να επιτευχθούν με τη γρήγορη υλοποίηση τέτοιων ψηφιακών έργων.

Τα βασικά ευρήματα από τη ποσοτική ανάλυση συνοψίζονται ακολούθως:

- **Η υιοθέτηση της λύσης της ψηφιακής υπογραφής στην ελληνική δημόσια διοίκηση μπορεί να οδηγήσει στην εξοικονόμηση 380 εκ ευρώ ετησίως**

Η αξία των ψηφιακών υπογραφών αναδεικνύεται κατά τη σύγκριση με άλλους μηχανισμούς εξοικονόμησης κόστους που έχουν χρησιμοποιηθεί από το δημόσιο τομέα, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας δημοσιονομικής εξυγίανσης που γίνεται στην Ελλάδα τα τελευταία 4 χρόνια. Πιο συγκεκριμένα, η δημοσιονομική επίδραση των προγραμμάτων κινητικότητας και απολύσεων που είχαν σχεδιαστεί να γίνουν στο δημόσιο τομέα (15.000 εργαζόμενοι) είναι μετά βίας 100 εκ €. Αυτή είναι μια καθαρή ένδειξη ότι η διάδοση τέτοιων λύσεων στο δημόσιο τομέα – ακόμα και αν εφαρμοστούν εν μέρει – είναι πολύ πιο αποτελεσματική από τις μειώσεις προσωπικού. Αν σχεδιαστεί σωστά, το έργο των ψηφιακών υπογραφών μπορεί να παρέχει στους ιθύνοντες χάραξης οικονομικής πολιτικής ένα μεγαλύτερο εύρος επιλογών κατά την εισαγωγή πολιτικών διοίκησης ανθρωπίνων πόρων στο δημόσιο τομέα.

- **Μια αύξηση κατά 100% στη διάδοση των ανοιχτών δεδομένων στην Ελλάδα αναμένεται να οδηγήσει**
  - σε σημαντική βελτίωση της κατάταξης της σε όρους ανταγωνιστικότητας κατά 25 θέσεις, από την 56η στην 31η
  - σε σημαντική βελτίωση της κατάταξης της σε όρους διαφάνειας κατά 33 θέσεις (από την 80η στη 47η).
  - στη δημιουργία 6.332 νέων επιχειρήσεων

Τα αποτελέσματα, ιδίως όσον αφορά στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, ενισχύονται από το γεγονός ότι τα ανοιχτά δεδομένα μπορούν να προσφέρουν ένα νέο πεδίο ανάπτυξης υπηρεσιών για νέα επιχειρηματικότητα. Νέες δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες μπορούν να αναπτυχθούν σε ένα ευρύ πεδίο πιθανών χρήσεων μεταδεδομένων. Με ποσοστό ανεργίας στην περιοχή του 26%, η Ελλάδα αναζητά επιτακτικά τομείς και δραστηριότητες που μπορούν να τροφοδοτήσουν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, αλλά και να ενισχύσουν βιώσιμα επιχειρηματικά εγχειρήματα που προσφέρουν καινοτόμες υπηρεσίες. Για αυτό το λόγο η προώθηση πολιτικών ανοιχτών δεδομένων αποτελεί ένα κορυφαίο θέμα προτεραιότητας και δε θα πρέπει απλώς να υποβαθμίζεται ως μία ως μικρή τεχνική πτυχή της ψηφιακής ατζέντας.

- **Για κάθε 1000 άτομα που βελτιώνουν το επίπεδο e-skills που διαθέτουν,**
  - θα μπορούσαν να ενισχυθούν οι εξαγωγές από την Ελλάδα κατά **13,9 εκ ευρώ**
  - θα μπορούσαν να δημιουργηθούν **72 νέες επιχειρήσεις στην Ελλάδα**

Οι περισσότεροι σήμερα συναινούν στο ότι το νέο πρότυπο ανάπτυξης στην Ελλάδα θα πρέπει να επικεντρωθεί στις εξαγωγές και τις επενδύσεις. Αλλά το να προσανατολιστεί η χώρα στις εξαγωγές δεν είναι εύκολη επιλογή. Σημαίνει ότι πρέπει να επενδύσουμε σε ικανότητες, δεξιότητες και τεχνολογία, έτσι ώστε οι επιχειρηματικές πρακτικές να μπορούν να υποστηρίξουν αυτό το σχέδιο εξαγωγικού προσανατολισμού. Η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων (e-skills) μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο σε αυτή τη διαδικασία, καθώς παρέχουν τις δυναμικές ικανότητες που είναι απαραίτητες για να αποκτήσουν ευρείες ομάδες του πληθυσμού επαρκή εικόνα για πιθανές αγορές, πελάτες, αλλά και τους ανταγωνιστές.

- **Η υιοθέτηση ΤΠΕ από τις ελληνικές ΜΜΕ αυξάνει**
  - **τη πιθανότητα καινοτομίας κατά περίπου 4-9 ποσοστιαίες μονάδες**
  - διευκολύνει σημαντικά τη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων καθώς **αυξάνει τη πιθανότητα εξαγωγών κατά περίπου 1,5-4 ποσοστιαίες μονάδες**

Η αναβάθμιση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων/ υπηρεσιών από το ελληνικό παραγωγικό σύστημα, συνιστά βασική συνιστώσα της βελτίωσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας. Η Ελλάδα δε μπορεί να ανταγωνιστεί αποτελεσματικά τις οικονομίες χαμηλού κόστους, που εστιάζουν στο χαμηλό κόστος του εργατικού δυναμικού και στην ανειδίκευτη εργασία. Τέτοια στρατηγική είναι μυωπική και δεν οικοδομεί πάνω στις ικανότητες που το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας διαθέτει. Προκειμένου όμως να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία παραγωγής, θα πρέπει να τονωθεί η καινοτομία, και η βασιζόμενη στη γνώση επιχειρηματικότητα. Η υιοθέτηση και διάδοση των ΤΠΕ στη παραγωγική διαδικασία μπορεί να παρέχει πλεονεκτήματα κόστους και καινοτομίας που υπερβαίνουν το κόστος εργασίας. Για αυτό η επένδυση σε ΤΠΕ δεν είναι πολυτελής επένδυση, ακόμα και σε καιρούς αυστηρής δημοσιονομικής κατάστασης. Αντίθετα, αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης που θα βασίζεται στην καινοτομία και όχι στο χαμηλό κόστος εργασίας.

Η υλοποίηση των ακόλουθων δράσεων πολιτικής θα μπορούσε να ενισχύσει καθοριστικά την ευρύτερη υιοθέτηση των ΤΠΕ στους προαναφερθέντες τομείς:

Προτάσεις πολιτικής για τη στήριξη της αποτελεσματικής υιοθέτησης και χρήσης ψηφιακών υπογραφών στη δημόσια διοίκηση

- **Καθιέρωση ενός καθαρού και απλού ρυθμιστικού/ νομικού πλαισίου** για ψηφιακές υπογραφές και ευρεία χρήση της ηλεκτρονικής σφραγίδας, ιδίως σε θέματα που σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζεται η ηλεκτρονική ταυτοποίηση των ατόμων, οι διαδικασίες ανάθεσης των προνομίων υπογραφής και η μέθοδος πιστοποίησης για ένα άτομο
- **Διευκόλυνση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας** ανάμεσα στο δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις/ πολίτες
- **Διατήρηση της ακεραιότητας** του εγγράφου, αναφοράς στο οποίο χρησιμοποιήθηκε η ηλεκτρονική σφραγίδα
- **Εξασφάλιση της συμβατότητας** με τις διάφορες εφαρμογές και φορείς παραγωγής περιεχομένου

Προτάσεις πολιτικής για την ανάπτυξη των ανοιχτών δεδομένων

- **Παρακολούθηση της προόδου** που έχει σημειωθεί σε σχέση με τα ανοιχτά δεδομένα για κάθε δημόσιο οργανισμό
- **Υποστήριξη συνεργασιών μεταξύ του δημοσίου τομέα και ιδιωτικών κέντρων** δεδομένων (datacenters)
- **Δημιουργία μιας πλατφόρμας επικοινωνίας για τα μέλη της Δημόσιας Διοίκησης που να διευκολύνει την ανταλλαγή ιδεών ή/ και εμπειριών** στα έργα ανοιχτών δεδομένων
- **Ανάπτυξη ενός οδηγού για τα μέλη της Δημόσιας Διοίκησης** για την προώθηση και επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων του Δημοσίου τομέα
- **Εκπαίδευση και ενημέρωση των μελών της Δημόσιας Διοίκησης** μέσω σεμιναρίων στο πως να δημοσιεύουν δημόσια δεδομένα online

Προτάσεις πολιτικής για τη τόνωση των ψηφιακών και ΤΠΕ δεξιοτήτων

- **Επέκταση προγραμμάτων δια βίου μάθησης των ΤΠΕ**
- **Ανάληψη πρωτοβουλιών για την υποστήριξη της τεχνολογικής καριέρας** στο εργατικό δυναμικό, π.χ. με την εισαγωγή προγραμμάτων καθοδήγησης, με τη δυνατότητα εργασιακής εμπειρίας ή πρακτικής άσκησης σε τέτοιους τομείς στο λύκειο και το πανεπιστήμιο, και με τη δημιουργία ενός Συμβουλίου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και Καριέρας
- **Παροχή προγραμμάτων κατάρτισης ΤΠΕ για μετανάστες και γυναίκες**

Προτάσεις πολιτικής για την ενδυνάμωση των ψηφιακών επιχειρηματιών και των καινοτόμων ΜΜΕ

- **Εναρμόνιση των σχετικών νόμων** και κανονισμών με τα διεθνή πρότυπα, κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ, την εμπορευματοποίηση και την προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

- **Να δοθούν κίνητρα για τη δημιουργία κοινών ερευνητικών εργαστηρίων ΤΠΕ** ,π.χ. με τη παροχή φορολογικών κινήτρων
- **Δημιουργία γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας** μεταξύ των πανεπιστημίων
- **Τόνωση των σχημάτων συνεργασίας δημοσίου-ιδιωτικού τομέα** για την προώθηση της επένδυσης και της συμμετοχής των επιχειρήσεων στην εμπορευματοποίηση και στη μεταφορά τεχνολογίας
- **Διευκόλυνση της πρόσβασης σε εξωτερική χρηματοδότηση** για start-ups που δίνουν έμφαση στη καινοτομία π.χ. μέσω της δημιουργίας δικτύου business angels σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, υβριδίων δημόσιων-ιδιωτικών κεφαλαίων, του crowd-sourcing κ.α.
- **Εντοπισμός και διάδοση καλών διεθνών πρακτικών** για το πως να προωθηθούν οι ψηφιακοί επιχειρηματίες